

Remissvar – Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Remissinstans: Level21 Management AB

Diarienummer: LI2025/01587

Mottagare: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Datum: 2025-12-16

Kontaktperson: Beatrice Björk

E-post: info@level21.se

1. Inledning

Level21 Management AB lämnar härmed sina synpunkter på Trafikverkets förslag till Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Bolaget har lång erfarenhet av strategisk rådgivning inom industri, logistik, infrastruktur och multimodala transportsystem. Vi bedömer att planen i sin nuvarande utformning inte tillräckligt beaktar sjöfartens och hamnarnas strategiska roll för Sveriges konkurrenskraft, klimatomställning och totalförsvar.

2. Sammanfattande ställningstagande

Level21 Management AB avstyrker Trafikverkets förslag i dess nuvarande form vad gäller avsaknaden av en tydlig nationell strategi för hamnar och sjöbaserade godstransporter. Planen riskerar att befästa ett ensidigt beroende av järnväg och väg, trots dessa systems begränsade kapacitet, höga investeringskostnader och sårbarhet. En ombalansering mot sjöfart är nödvändig för att uppnå samhällsekonomisk effektivitet, robusthet och försörjningsberedskap.

3. Huvudsakliga synpunkter

3.1 Avsaknad av nationell hamnstrategi

Planen saknar en samlad och styrande strategi för svenska kust- och insjöhamnar. Hamnar behandlas i praktiken som lokala angelägenheter, trots deras avgörande betydelse för utrikeshandel, industriella värdekedjor och försörjningsberedskap. Utan nationell prioritering uteblir nödvändiga investeringar i kapacitet, modernisering och intermodalitet.

3.2 Samhällsekonomiska konsekvenser

Genom att systematiskt flytta betydande godsvolymer från järnväg till sjöfart kan staten minska behovet av ny järnvägskapacitet och reducera trycket på ett redan hårt belastat underhållssystem. Detta skapar förutsättningar för kortare genomförandetider, lägre investeringskostnader och förbättrad punktlighet i transportsystemet som helhet.

3.3 Totalförsvär och försvarsindustri

Sveriges kommande försvarsinvesteringar förutsätter robusta, flexibla och redundanta logistiklösningar. Sjötransporter och hamnar måste ges en explicit roll i totalförsvärsplaneringen. Transporter av försvarsmateriel till försvarsindustrin, inklusive industriella kluster såsom Karlskoga, kan i hög grad ske via sjö i kombination med kortare landtransporter. Detta minskar beroendet av permanent och sårbar landinfrastruktur som järnväg, vilken relativt enkelt kan påverkas genom sabotage eller störningar.

4. Förslag till kompletteringar

Level21 Management AB föreslår att regeringen ger Trafikverket i uppdrag att:

- Ta fram en nationell hamn- och sjöfartsstrategi kopplad till transportplanen.
- Identifiera och prioritera strategiska kust- och insjöhamnar av nationell betydelse.
- Avsätta riktade investeringsmedel för modernisering av hamninfrastruktur.
- Införa ekonomiska incitament för överflyttning av gods från väg och järnväg till sjöfart.
- Integrera hamn- och sjöinfrastruktur tydligt i totalförsvärets logistikplanering.

5. Avslutning

Utan en tydlig nationell satsning på hamnar och sjötransporter riskerar Sverige att låsa fast sig vid ett transportsystem som är kostsamt, långsamt att bygga ut och sårbart. Level21 Management AB uppmanar regeringen att revidera planen så att sjöfartens fulla potential tillvaratas som ett strategiskt transportslag för industri, klimat och totalförsvär.

Med vänlig hälsning

Level21 Management AB

Beatrice Björk
Firmatecknare